

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Філологічний факультет
Кафедра Філософії та культурології

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Соціальне проєктування
(обов'язкова)

Освітньо-професійна програма Соціальне забезпечення

Спеціальність 232«Соціальне забезпечення»

Галузь знань 23 «Соціальна робота»

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
філологічний

Мова навчання українська

Розробники: к.соц.н., асист. Шестакова К. Ю.

Профайл викладача (-ів)

<http://philology.chnu.edu.ua/?personnal=%d1%88%d0%b5%d1%81%d1%82%d0%b0%d0%ba%d0%be%d0%b2%d0%b0-%d0%ba%d0%b0%d1%82%d0%b5%d1%80%d0%b8%d0%bd%d0%b0-%d1%8e%d1%80%d1%96%d1%97%d0%b2%d0%bd%d0%b0#more-4247>

Контактний тел.

+380955510601

E-mail:

k.shestakova@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle

<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3818>

Консультації

Вівторок, 14.30 – 15.30; четвер, 14.30 – 15.30

Очні консультації: вівторок, 14.30- 15.30

Онлайн-консультації: четвер, 14.30 – 15.30

Індивідуальні консультації: за попередньою домовленістю

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Успішність самореалізації особистості в сучасних умовах залежить від готовності особистості до самостійної пізнавальної та дослідницької діяльності, безперервного навчання, вибудовування гнучкої траєкторії власного особистісного та професійного розвитку, володіння проектними технологіями.

Виконанню даних умов сприяє соціальне проектування, спрямоване на «змістовні та структурні зміни в соціокультурному середовищі і в основних сферах життєдіяльності особистості, створення умов успішної самореалізації особистості за рахунок оптимізації її способу життя, форм і способів взаємодії з середовищем».

Саме тому потрібна професійна підготовка соціальних працівників до соціального проектування, оволодіння ними принципами та напрямками даної діяльності. Суспільством затребувані соціальні працівники, здатні до творчості, котрі вміють використовувати у своїй роботі інноваційні технології, володіють досвідом соціальної діяльності та соціального проектування. Вирішенню цих завдань сприяє курс «Соціальне проектування».

2. Мета навчальної дисципліни. Метою навчальної дисципліни «Соціальне проектування» є оволодіння студентами основами соціального проектування як інструменту професійної діяльності, формування практичних навичок використання проектного підходу до розв'язання соціальних проблем.

3. Пререквізити. Перед початком вивчення дисципліни здобувач повинен здати предмети обов'язкової програми за перший рік навчання.

4. Результати навчання:

Відповідно до освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення» (перший рівень вищої освіти) за спеціальністю 232 «Соціальне забезпечення», галузі знань 23 «Соціальна робота», затвердженій Вченою радою ЧНУ імені Ю. Федьковича, протокол №4 від 24 квітня 2023 р., вивчення предмета «Соціальне проектування» надає такі **програмні компетентності**.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 10. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 13. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 15. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК 16. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності (ФК):

ФК1. Здатність аналізувати суспільні процеси пов'язані з соціальним розвитком держави.

ФК 2. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

ФК 5. Здатність до співпраці у міжнародному середовищі та розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

ФК 13. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів у професійній діяльності.

ФК 14. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

ФК 15. Здатність виявляти і залучати ресурси організацій-партнерів з соціальної допомоги для виконання завдань професійної діяльності.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення» (перший рівень вищої освіти) за спеціальністю 232 «Соціальне забезпечення», галузі знань 23 «Соціальна робота», затвердженої Вченою радою ЧНУ імені Ю. Федьковича, протокол №4 від 24 квітня 2023 р., **програмними результатами (ПР)** вивчення предмета «Соціальне проектування» наступні:

ПР2. Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення.

ПР3. Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження.

ПР7. Використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення

ПР9. Виявляти готовність до взаємодії з колегами по роботі, приймати управлінські рішення в організації роботи виконавців.

ПР11. Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення.

ПР12. Аналізувати ефективність соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах компетентності.

ПР15. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.

ПР18. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.

ПР19. Ефективно працювати як індивідуально, так і у складі міждисциплінарної команди фахівців.

ПР20. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість кредитів/годин 5/150												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми навчальних занять													
Тема 1. Загальне уявлення про проектування, історія виникнення проектного знання	21	2	4			15							
Тема 2. Етапи та структура проекту	21	2	4			15							

Тема 3. Соціальна проблема, мета та завдання проєкту. Визначення цільової групи	17	2	5		10						
Тема 4. Фінансові аспекти планування та реалізації проєкту	26	2	4		20						
Тема 5. Очікувані результати проєкту	21	2	4		15						
Тема 6. Моніторинг та евалюація проєкту	27	2	5		20						
Тема 7. Реалізація проєкту та написання підсумкового звіту	17	3	4		10						
Усього годин	150	15	30		105						
Підсумкова форма контролю	Екзамен (захист проєкту)										

5.2. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна ф.н.	Заочна ф.н.
Тема 1	Загальне уявлення про проектування, історія виникнення проектного знання <i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i> 1. Охарактеризуйте проекти за територіальною ознакою 2. Охарактеризуйте проекти за особливостями фінансування 3. Охарактеризуйте проекти відповідно масштабів реалізації 4. Охарактеризуйте проекти за ступенем складності <i>Робота над практичними завданнями до теми</i>	10	
Тема 2	Етапи та структура проєкту <i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i> 1. Наведіть основні відмінності між прибутковими та соціальними проєктами 2. Охарактеризуйте проекти за характером і сферою діяльності 3. Охарактеризуйте базові ознаки соціальних проєктів <i>Робота над практичними завданнями до теми: продумайте орієнтовну тематику власного проєкту, опишіть обраний напрям, обсяг 0,5 стор. А4</i>	5	
Тема 3	Соціальна проблема, мета та завдання проєкту. Визначення цільової групи <i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i> 1. Охарактеризуйте базові ознаки соціальних проєктів 2. Які особливості соціального проектування? 3. Принципи та види соціальної діагностики, яка використовується у проєктах <i>Робота над практичними завданнями до теми: визначте соціальну проблему, яка буде розв'язана внаслідок реалізації проєкту, опишіть мету та завдання проєкту, визначте цільову групу проєкту.</i>	10	

Тема 4	Фінансові аспекти планування та реалізації проєкту <i>Робота над практичними завданнями до теми:</i> 1. Охарактеризуйте джерело фінансування вашого проєкту 2. Опрацюйте бюджет проєкту 3. Складіть графік Ганта	10	
Тема 5	Очікувані результати проєкту <i>Робота над практичними завданнями до теми</i> 1. Охарактеризуйте очікувані тверді та м'які результати проєкту 2. Наведіть конкретні ознаки очікуваного покращення ситуації цільової групи проєкту 3. Опрацюйте SWOT-аналіз власного проєкту	10	
Тема 6	Моніторинг та евалюація проєкту <i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i> 1. Наведіть конкретні приклади використання моніторингу та евалюації проєктів, що були реалізовані в Україні та за кордоном <i>Робота над практичними завданнями до теми</i> 1. Опрацюйте етапи та зміст моніторингу власного проєкту 2. Запропонуйте інструменти проведення моніторингу з їх детальним описом (методи опитування, спостереження тощо)	10	
Тема 7	Реалізація проєкту та написання підсумкового звіту <i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i> 2. Наведіть конкретні приклади готових звітів проєктів, що були реалізовані в Україні та за кордоном 3. Охарактеризуйте основні помилки, яких припускаються автори проєктів 4. Види текстового оформлення проєкту 5. Компоненти текстового оформлення проєкту	5	

6. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

Для досягнення освітньої мети та прогнозованих програмних результатів використовуються основні традиційні та інтерактивні методи навчання, новітні технології.

Методи навчання:

МН1 – словесний метод (лекція, дискусія);

МН2 – практичний метод (практичні заняття, практичні завдання);

МН3 – наочний метод (ілюстрація, демонстрація, презентація);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату, написання есе);

МН5 – методи дистанційного навчання (з використанням системи Moodle);

МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів першого рівня освіти.

МН 9 – робота з інформаційними ресурсами (нормативними джерелами, навчально-методичною та науковою літературою, інтернет-ресурсами);

МН 10 – самостійна робота

МН 12 - робота в малих групах

МН 13 – інші методи навчання

7. Контроль та оцінювання результатів

навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни

Загальна (максимальна) кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких **60** балів здобувач набирає при поточних видах контролю і **40** балів – у процесі підсумкового виду контролю (екзамену).

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання визначеним у робочій програмі навчальної дисципліни.

Форми та методи оцінювання:

- усне і письмове опитування;
- виконання письмових робіт (есе, реферат);
- стандартизовані тести;
- тестування на платформі Moodle;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- контрольні роботи;
- підсумкове оцінювання: іспит.

8. Рекомендована література

8.1. Основна

1. Шестакова К. Ю. Соціальне проектування: підготовка та евалюація проекту: навч. посібник. Чернівці – Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021.
2. Безпалько О.В. Соціальне проектування. Навчальний посібник. – Київ, 2010.
3. Основи грантрайтингу та управління проектами в публічній сфері. Методичні рекомендації для органів влади та недержавних організацій / За ред О.В. Кулініча. – Харків, 2017.
4. Ноздріна Л. В. Управління проектами: Підручник / Л. В. Ноздріна, В. І. Ящук, О. І. Полотай; за заг. ред. Л. В. Ноздріної. Київ, 2010.
5. <https://library.lib.sfedu.ru/media/upload/images/show/kurb/13/13.pdf> (дата звернення: 27.04.2021).

8.2. Допоміжна

1. Андрушків Б. М., Кузьмін О. Е. Основи менеджменту: методологічні положення та
2. Морозов В. В. *Інформаційні системи і технології в управлінні проектами. Планування проектів у MS Project: навчальний посібник* / В. В. Морозов, О. Б. Данченко, О. І. Шаров. Київ, 2011.
3. Морозов В. В. *Компоненти управління проектами: навчальний посібник для самостійної роботи студентів магістратури по спеціальності 8.000003 «Управління проектами»*. Київ, 2005.
4. Нагорна Г. Використання соціального проектування у процесі підготовки та реалізації державних реформ // Ефективність державного управління. Збірник наукових праць, 2015. Вип. 42. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/efdu_2015_42_12.pdf (дата звернення: 16.01.2021).
5. Якимів А. І. *Інформаційні системи управління проектами* // Наука й економіка, 2013. Вип. 3. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nie_2013_3_19 (дата звернення: 15.04.2021).
6. Anderson, D. K., Merna, T. *Project management strategy – Project management represented as a process based set of management domains and the consequences for project management strategy*. Int. J. Proj. Manag, 2003. 21. Issue 6. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S026378630200087X?via%3Dihub> (last accessed: 24.03.2021).
7. Labourdette S., Gavilán M. *Method for the evaluation of social projects* // Orientación y Sociedad, 1999. Vol. 1. URL:

http://www.fuentesmemoria.fahce.unlp.edu.ar/art_revistas/pr.2961/pr.2961.pdf Method for the evaluation of social projects (last accessed: 7.03.2021).

9. Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека Інституту соціології НАН http://i-soc.com.ua/institute/el_library.php
2. База даних соціологічних досліджень Центру Разумкова <http://www.razumkov.org.ua/ukr/socpolls.php>
3. Ресурс статистичної служби Європейського Союзу <http://ec.europa.eu/eurostat>
4. База опитувань Фонду демократичних ініціатив імені Ілька Кучеріва <http://dif.org.ua/ua/polls/>
5. Децентралізація влади <http://decentralization.gov.ua>